

Program LIFE+

Ogólnym celem **LIFE+** jest przyczynianie się do wdrażania, aktualizacji oraz rozwoju wspólnotowej polityki i prawodawstwa w dziedzinie środowiska, w tym w zakresie uwzględniania kwestii środowiskowych w innych politykach, a tym samym przyczynianie się do zrównoważonego rozwoju.

LIFE+ wspiera w szczególności wdrożenie 6. EAP w tym strategii tematycznych, oraz finansuje działania i projekty z europejską wartością dodaną realizowane w Państwach Członkowskich.

Program LIFE+ podzielony jest na trzy komponenty tematyczne:

- I. **PRZYRODA I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA**
- II. **POLITYKA I ZARZĄDZANIE W ZAKRESIE ŚRODOWISKA**
- III. **INFORMACJA I KOMUNIKACJA**

Szczegółowymi celami komponentu "**LIFE+ przyroda i różnorodność biologiczna**" są:

- a. przyczynianie się do wdrażania polityki i prawodawstwa Wspólnoty w dziedzinie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej, w szczególności dyrektyw 79/409/EWG (Dyrektywa Ptasia) oraz 92/43/EWG (Dyrektywa Siedliskowa), w tym na poziomie lokalnym i regionalnym a także wspieranie dalszego rozwoju i wdrażania sieci Natura 2000, w tym w odniesieniu do siedlisk oraz gatunków przybrzeżnych i morskich;
- b. przyczynianie się do konsolidacji zasobów wiedzy w celu rozwoju, opiniowania, nadzorowania i oceny polityki oraz prawodawstwa Wspólnoty w zakresie przyrody i różnorodności biologicznej;
- c. wspieranie formułowania i wdrożenia podejść w zakresie kierunków polityki i instrumentów mających na celu monitorowanie oraz ocenę stanu przyrody i różnorodności biologicznej, a także czynników, presji i reakcji, które mają na nie wpływ, zwłaszcza w związku z dążeniem do osiągnięcia celu powstrzymania utraty różnorodności biologicznej we Wspólnocie do 2010 r.;
- d. zapewnianie wsparcia na rzecz lepszego zarządzania w dziedzinie środowiska poprzez poszerzenie udziału zainteresowanych stron, w tym organizacji pozarządowych, w procesie konsultacji związanych z polityką i prawodawstwem w zakresie przyrody i różnorodności biologicznej oraz w ich wdrażaniu

Szczegółowymi celami komponentu "**LIFE+ polityka i zarządzanie w zakresie środowiska**" w związku z celami 6. EAP, w tym także w zakresie obszarów priorytetowych, takich jak: zmiana klimatu, wpływ środowiska na zdrowie i jakość życia, a także zasoby naturalne i odpady, są:

- a. przyczynianie się do **opracowywania i prezentowania innowacyjnych podejść (nie wdrażania)** w zakresie polityki, technologii, metod i instrumentów;
- b. przyczynianie się do konsolidacji zasobów wiedzy w celu rozwoju, ochrony środowiska opiniowania, nadzorowania i oceny polityki i prawodawstwa w zakresie;
- c. wspieranie formułowania i realizacji metod monitorowania i oceny stanu środowiska, a także czynników, presji i reakcji, które mają na nie wpływ;
- d. ułatwianie wdrożenia wspólnotowej polityki ochrony środowiska ze szczególnym naciskiem na jej realizację na szczeblu lokalnym i regionalnym;
- e. zapewnianie wsparcia na rzecz lepszego zarządzania w dziedzinie środowiska poprzez zwiększenie udziału zainteresowanych stron, w tym organizacji pozarządowych, w procesie konsultacji i wdrażania polityki.

Szczegółowymi celami komponentu "**LIFE+ informacja i komunikacja**" są:

- a. rozpowszechnianie informacji i zwiększanie świadomości w zakresie ochrony środowiska, w tym zapobiegania pożarom lasów;
- b. wspieranie środków towarzyszących takich jak informowanie, działania komunikacyjne i kampanie informacyjne, konferencje i szkolenia, w tym szkolenia dotyczące zapobiegania pożarom lasów.

Dla każdego komponentu przygotowano specyficzny formularz wniosku. Składany projekt może dotyczyć tylko jednego komponentu.

Koperta finansowa dla wdrożenia LIFE+ wynosi **2 143 409 000 EUR** na okres od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2013 r. Przynajmniej 50 % środków budżetowych przyznanych LIFE+ przeznaczanych jest na wspieranie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej.

Program LIFE+ zapewnia wsparcie finansowe w wysokości **50%** kwalifikujących się kosztów projektu. W uzasadnionych przypadkach dla projektów z komponentu I „Przyroda i różnorodność biologiczna” dotyczących siedlisk lub gatunków priorytetowych, dofinansowanie może wynieść 75% kosztów projektu.

Finansowanie wspólnotowe może przyjmować następujące formy prawne:

- a. umowy o dotacje, które mogą być udzielane w szczególnych formach, takich jak umowy ramowe o partnerstwie, uczestnictwo w mechanizmach finansowych i funduszach, współfinansowanie dotacji operacyjnych lub dotacji na określone działania. Dotacje operacyjne dla podmiotów realizujących cele służące ogólnemu interesowi europejskiemu nie podlegają przepisom rozporządzenia finansowego dotyczącym stopniowego zmniejszania poziomu przyznawanych środków,
- b. zamówienia publiczne, gdzie środki wspólnotowe mogą pokrywać koszty zakupu towarów i usług. Koszty te mogą obejmować, między innymi, wydatki na działania informacyjne i komunikacyjne, opracowanie, realizację, nadzór, kontrolę i ocenę projektów, polityk, programów i prawodawstwa

Nabór wniosków ogłaszany jest raz do roku przez Komisję Europejską, natomiast przyjmowanie wniosków odbywa się za pośrednictwem właściwych organów krajowych.

Kryteria kwalifikowalności działań

Wszystkie projekty zgłaszane do współfinansowania w ramach mechanizmu LIFE+ muszą spełniać trzy podstawowe kryteria:

1. Są wykonalne, spójne pod względem technicznym i finansowym oraz opłacalne.
2. Wspierają w szczególności wdrażanie szóstego wspólnotowego Programu działań w zakresie środowiska naturalnego (6 EAP), a także wdrażanie i rozwój wspólnotowej polityki i prawodawstwa.
3. Ponadto w celu zapewnienia europejskiej wartości dodanej oraz uniknięcia finansowania powtarzających się działań, projekty spełniają przynajmniej jedno z poniższych kryteriów:
 - a. są to projekty dotyczące najlepszych praktyk lub projekty demonstracyjne służące wdrożeniu Dyrektywy Ptasiej (79/409/EWG) lub Dyrektywy Siedliskowej (92/43/EWG),
 - b. **są to projekty innowacyjne lub projekty demonstracyjne związane z celami Wspólnoty w zakresie ochrony środowiska**, w tym w zakresie rozwoju lub upowszechniania technik najlepszej praktyki, wiedzy specjalistycznej lub technologii,
 - c. są to kampanie na rzecz zwiększania świadomości społecznej oraz specjalne szkolenia dla podmiotów uczestniczących w działaniach dotyczących zapobiegania pożarom lasów,
 - d. są to projekty służące rozwojowi i realizacji celów Wspólnoty związanych z szerokim, ujednoczonym, kompleksowym i długoterminowym monitorowaniem wzajemnego oddziaływania lasów i środowiska

Ze względu na ograniczony budżet, program LIFE+ **nie przewiduje współfinansowania inwestycji infrastrukturalnych**. W ramach komponentu 2 możliwe jest uzyskanie dofinansowania wyłącznie dla instalacji demonstracyjnych, prezentujących nowe lub nie wykorzystywane wcześniej technologie.

Zgodnie z tekstem rozporządzenia, do otrzymania dofinansowania kwalifikują się następujące działania:

- działania operacyjne organizacji pozarządowych zaangażowanych w ochronę i poprawę jakości środowiska na poziomie europejskim oraz w tworzenie i wdrażanie ustawodawstwa i polityki ochrony środowiska unii europejskiej,
- tworzenie i utrzymywanie sieci, baz danych i systemów komputerowych związanych bezpośrednio z wdrażaniem ustawodawstwa i polityki ochrony środowiska UE, w szczególności gdy działania te poprawiają publiczny dostęp do informacji o środowisku,
- analizy, badania, modelowanie i tworzenie scenariuszy,
- monitorowanie stanu siedlisk i gatunków, w tym monitorowanie lasów,

- pomoc w budowaniu potencjału instytucjonalnego,
- szkolenia, warsztaty i spotkania, w tym szkolenia podmiotów uczestniczących w inicjatywach dotyczących zapobiegania pożarom lasów,
- platformy nawiązywania kontaktów zawodowych i wymiany najlepszych praktyk,
- działania informacyjne i komunikacyjne, w tym kampanie na rzecz zwiększania świadomości społecznej, a w szczególności kampanie zwiększające świadomość społeczną na temat pożarów lasów,
- demonstracja innowacyjnych podejść, technologii, metod i instrumentów dotyczących kierunków polityki
- specjalnie w odniesieniu do komponentu I „LIFE+ przyroda i różnorodność biologiczna”:
 - a. zarządzanie gatunkami i obszarami oraz planowanie ochrony obszarów, w tym zwiększenie ekologicznej spójności sieci Natura 2000;
 - b. monitorowanie stanu ochrony, w szczególności ustalenie procedur i struktur monitorowania stanu ochrony;
 - c. rozwój i realizacja planów działania na rzecz ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych;
 - d. zwiększenie zasięgu sieci Natura 2000 na obszarach morskich;
 - e. nabywanie gruntów pod następującymi warunkami:
 - nabycie to przyczyniłoby się do utrzymania lub przywrócenia integralności obszarów objętych siecią Natura 2000,
 - nabycie gruntu jest jedynym lub najbardziej efektywnym sposobem osiągnięcia pożądanego skutku w zakresie ochrony przyrody,
 - nabywany grunt jest długookresowo przeznaczony na wykorzystanie w sposób zgodny z celami szczegółowymi komponentu I „LIFE+ przyroda i różnorodność biologiczna”, oraz
 - dane państwo członkowskie zapewnia długookresowe wyłączenie takich gruntów na cele związane z ochroną przyrody.

Jeżeli dany projekt może być z innych instrumentów finansowych Wspólnoty, nie można ubiegać się o dotację z programu LIFE+. Należy więc upewnić się, że projekt nie kwalifikuje się do finansowania z innego źródła, w tym z:

- Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- Europejskiego Funduszu Społecznego,
- Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Obszarów Wiejskich, programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji,
- Europejskiego Funduszu Rybackiego
- siódmego programu ramowego w dziedzinie badań, rozwoju technologicznego i innowacji.

Finansowanie w ramach programu LIFE+ jest możliwe wyłącznie w przypadku, gdy przedsięwzięcie nie spełnia kryteriów żadnego z pozostałych instrumentów finansowych Wspólnoty oraz jeśli na dany projekt nie otrzymano dotychczas pomocy w ramach tych instrumentów.

W przypadku zainteresowania powyższą formą wsparcia oraz w przypadku dodatkowych pytań, szczegółowych informacji udzieli Państwu:

- Robert Podgórzak - tel. kont. 22 847 53 68, e-mail: r.podorzak@imbigs.org.pl

- Paweł Stępniaak - tel. kont. 22 847 53 68, e-mail: p.stepniak@imbigs.org.pl

- Magdalena Lepa – tel. kont. 22 843 59 51, e-mail: m.lepa@imbigs.org.pl